

1/Θέσιο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλουκα

Σχολικό έτος 2014-2015

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Τίτλος προγράμματος:

«Δώρο πανάρχαιο η ελιά»

**Υπεύθυνη Νηπιαγωγός: Γκολέμη Αγγελική
Νηπιαγωγός που συμμετείχε: Κώρου Ελένη**

Αριθμός παιδιών που έλαβαν μέρος: 13 νήπια και προνήπια

ΛΑΛΟΥΚΑΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2015

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Το Νηπιαγωγείο μας έχει έδρα του το χωριό Λάλουκα, ένα χωριό του Αργολικού κάμπου η οικονομία τού οποίου στηρίζεται κυρίως στην αγροτική καλλιέργεια. Στην αυλή του είναι φυτεμένο ένα ελαιόδεντρο και γειτονεύει με έναν μικρό ελαιώνα με Κορωνέικες ελιές, που μπορούμε να τον επισκεφθούμε και να κάνουμε τις παρατηρήσεις μας όλες τις εποχές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Το μήνα Νοέμβριο πολλά από τα νήπιά μας ανέφεραν το γεγονός ότι πήγαν στου παππού τον ελαιώνα και βοήθησαν στο μάζεμα του ελαιόκαρπου ή ότι οι γονείς τους έρχονται αργά το βράδυ στο σπίτι κουρασμένοι γιατί «μαζεύουν τη φετινή σοδειά», ένα κοριτσάκι μάλιστα έφερε στο νηπιαγωγείο το καινούριο λάδι να το μυρίσουμε γιατί είναι «πολύ πολύ νόστιμο στη σαλατούλα».

Από τις συζητήσεις λοιπόν που κάναμε με τα παιδιά διαπιστώσαμε πως το μάζεμα της ελιάς είναι μια βασική ανθρώπινη δραστηριότητα που αγγίζει την καθημερινότητά τους και οδηγηθήκαμε αβίαστα στην επιλογή τού περιβαλλοντικού μας προγράμματος με θέμα: «Δώρο πανάρχαιο η ελιά», ένα θέμα που ανταποκρίνεται στα βιώματα και τις εμπειρίες των παιδιών, προσφέρεται για τη πραγματοποίηση δραστηριοτήτων και μπορεί να διερευνηθεί διαθεματικά.

Είναι γνωστό πως εδώ και χιλιάδες χρόνια η ελιά και ο καρπός της «ζει» στην περιοχή της Μεσογείου. Το πολύτιμο αυτό δώρο της φύσης είναι μια ζωντανή κληρονομιά, που συνδέεται με πολλούς τομείς της ζωής μας. Το ελαιόλαδο και το δέντρο της ελιάς τρέφει, ζεσταίνει, συντηρεί, προστατεύει, τονώνει, θεραπεύει, εμπνέει. Αξίζει λοιπόν να το γνωρίσουμε στους μαθητές μας ώστε να μπορέσουν να αντιληφθούν την ανεκτίμητη αξία του για τη διατροφή, την υγεία και τον πολιτισμό μας.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ:

- Να γνωρίσουν μέσα από βιωματικές δραστηριότητες την αξία της καλλιέργειας του ελαιόδεντρου, της παραγωγής του ελαιόλαδου και των άλλων προϊόντων της ελιάς
- να αντιληφθούν ότι η ποιότητα της ζωής του ανθρώπου είναι άμεσα συνδεδεμένη με το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζει και δραστηριοποιείται, και
- ότι κάθε ενέργειά μας έχει αντίκτυπο τόσο σε μας, όσο και στις επόμενες γενιές των ανθρώπων που θα ζήσουν πάνω στη γη.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ

- Να ασκηθούν τα παιδιά στην έρευνα και στη διαδικασία συλλογής πληροφοριών και υλικού σχετικά με την ελιά, τα παράγωγά της, το λιομάζωμα ,
- Να μάθουν να επεξεργάζονται και να αξιολογούν τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συλλέγουν.
- Να οδηγούνται στη γνώση χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που τους δίνει η χρήση του Η/Υ και του διαδικτύου.
- Να μάθουν για τον τρόπο καλλιέργειας του ελαιόλαδου παλιά και σήμερα,
- για τη σημασία του ως τοπικό προϊόν της Αργολίδας και της Ελλάδας γενικότερα,
- για τη διατροφική του αξία,
- να γνωρίσουν τη Μεσογειακή Διατροφή και να ευαισθητοποιηθούν για την αναγκαιότητα της υγιεινής διατροφής,
- Να αντιληφθούν τη θέση που κατέχει η ελιά και το λάδι στη θρησκεία μας και γενικότερα στον πολιτισμό μας, από τα αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.
- Να έρθουν σε επαφή με το περιβάλλον, τις καλλιέργειες, τις καιρικές συνθήκες και τα φυσικά φαινόμενα που τις επηρεάζουν.
- Να ασκήσουν την παρατηρητικότητα και τις αισθήσεις τους
- Να κάνουν μετρήσεις, συγκρίσεις, διατάξεις, να πειραματιστούν και να προβούν σε λογικομαθηματικούς προβληματισμούς και συμπεράσματα.
- Να αναπτύξουν το προφορικό και γραπτό τους λόγο μέσα από την επεξεργασία παραμυθιών, ποιημάτων, παροιμιών , αινιγμάτων, σταυρόλεξων.
- Να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους με νέες λέξεις και ειδικούς όρους σχετικούς με το θέμα που επεξεργάζονται.
- Να γνωρίσουν έθιμα, μύθους, παραδόσεις, τραγούδια,
- έργα μεγάλων ζωγράφων.
- Να αντλήσουν χαρά, να εκφραστούν δημιουργικά και να ψυχαγωγηθούν μέσα από διαφορετικές μορφές τέχνης,
- να αναπτύξουν τη φαντασία τους και την ικανότητά τους στο χειρισμό διαφόρων υλικών
- Να καλλιεργήσουν το ομαδικό πνεύμα και τη συνεργασία.
- Να ασκηθούν σωματικά.
- Να γίνει άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το πρόγραμμα οργανώθηκε βασισμένο στην αρχή της βιωματικής προσέγγισης και της διαθεματικής - διεπιστημονικής θεώρησης.

Εφαρμόστηκε

- ο καταιγισμός ιδεών,
- η ομαδο-συνεργατική διδασκαλία,
- η έρευνα,
- η παρατήρηση,
- η συνεργασία και η εμπλοκή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία,
- η συνεργασία με Εθνικά Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Κ.Π.Ε. καθώς και άλλους φορείς,
- εκπαιδευτικές επισκέψεις στο πεδίο.

Όλες οι δραστηριότητες αντλήθηκαν από τα γνωστικά αντικείμενα του Δ.Ε.Π.Π.Σ. και οργανώθηκαν σύμφωνα με το Α.Π.Σ. για το νηπιαγωγείο:

- Παιδί και περιβάλλον (φυσικό και ανθρωπογενές)
- Παιδί και γλώσσα (προφορική έκφραση, ανάγνωση, γραφή)
- Παιδί και μαθηματικά (έννοιες χώρου, χρόνου, μεγεθών, ποσοτήτων, αριθμοί)
- Παιδί και δημιουργία-έκφραση (μουσική, θέατρο, εικαστικά, φυσική αγωγή)
- Παιδί και πληροφορική (χρήση Η/Υ και Τ.Π.Ε.)

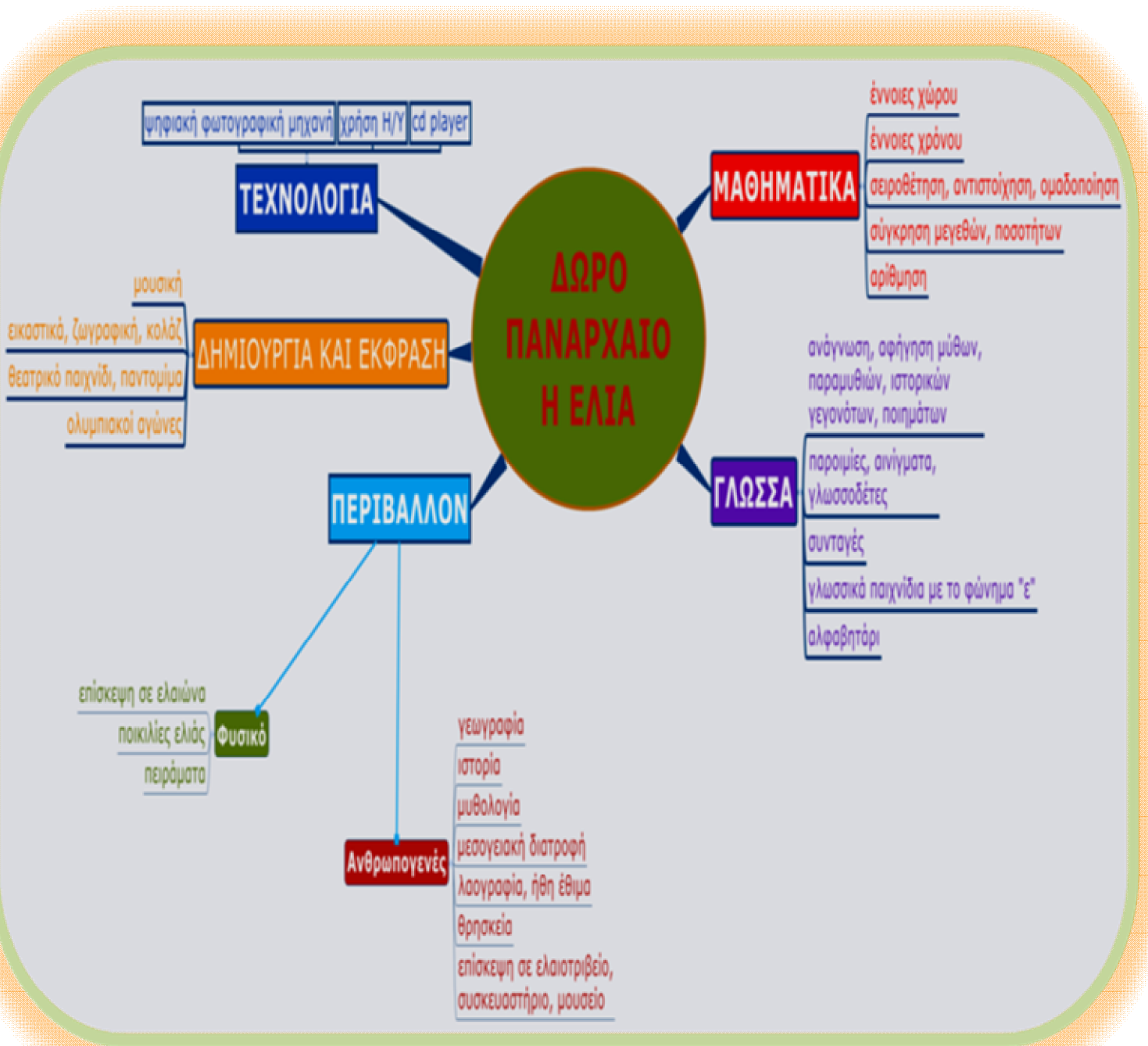
Θα πρέπει να τονιστεί επίσης ότι η μάθηση, στο νηπιαγωγείο κυρίως, αντιμετωπίζεται ολιστικά και δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός ειδικών διδακτικών αντικειμένων. Πολλές από τις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν κάλυπταν ταυτόχρονα στόχους από δύο ή και περισσότερα γνωστικά αντικείμενα.

Α' ΦΑΣΗ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Μέσα από συζητήσεις διερευνήσαμε τις γνώσεις των παιδιών γύρω από το θέμα μας, καθώς και το τι ήθελαν να μάθουν και συντάξαμε ιστόγραμμα (βλέπετε την τελική μορφή του εννοιολογικού χάρτη που περιλαμβάνει όλα όσα επεξεργαστήκαμε), το οποίο συχνά συμβουλευόμαστε, σημειώναμε το τι είχαμε μάθει και το συμπληρώναμε με όποια νέα ιδέα.

5

Αποφασίσαμε με τα παιδιά να δημιουργήσουμε μέσα στην αίθουσα μια ξεχωριστή γωνιά, τη «γωνιά της ελιάς» που θα εμπλουτίζαμε με σχετικό υλικό. Και πρότειναν:

Να συγκεντρώσουμε αρκετές πληροφορίες ρωτώντας τους γονείς, τους παππούδες και τις γιαγιάδες μας.

Να φέρουμε στο νηπιαγωγείο φωτογραφίες, περιοδικά, αφίσες, C.D. με τραγούδια για την ελιά.

Να ανατρέξουμε σε λογοτεχνικά βιβλία για να βρούμε ποιήματα, κείμενα, ιστορίες, μύθους και παραδόσεις.

Να βρούμε άρθρα περιοδικών που να αναφέρονται στις ευεργετικές ιδιότητες του ελαιόλαδου στη ζωή μας.

Και πράγματι το υλικό αυτό το προμηθευτήκαμε από τη βιβλιοθήκη του νηπιαγωγείου και τις προσωπικές μας βιβλιοθήκες, από τα σπίτια των παιδιών και από το internet, και αποτέλεσε το εποπτικό υλικό για την υλοποίηση του προγράμματος.

Ενημερώσαμε με σημείωμα τους γονείς, τους μοιράσαμε ερωτηματολόγια σχετικά με το θέμα που επιλέξαμε και ζητήσαμε τη βοήθειά τους στη συγκέντρωση του υλικού.

Η γωνιά μας λοιπόν εμπλουτίστηκε με κλαδιά ελιάς, ελαιόλαδο, ελιές βρώσιμες, παξιμάδια ελαιόλαδου, ξύλο ελιάς και πυρήνα, σαπούνι και καλλυντικά με ελαιόλαδο, ζωγραφικούς πίνακες, παραμύθια, βιβλία... και με διάφορα άλλα υλικά που συνέχιζαν κατά καιρούς να φέρνουν τα παιδιά.

Πληροφορίες βέβαια συλλέξαμε και με τις επισκέψεις που πραγματοποιήσαμε 1.σε ελαιώνα

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

Παρατηρήσαμε το δέντρο της ελιάς, τον κορμό του, τα φύλλα, το χρώμα τους, τον καρπό της, την Άνοιξη τα λουλούδια της.

7

2. Σε ελαιουργείο

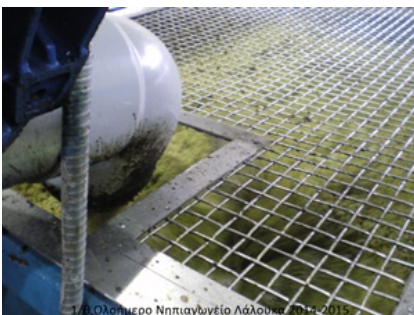
1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

Είδαμε τη διαδικασία και τα στάδια της εξαγωγής του ελαιόλαδου, τα μηχανήματα.

3. σε τυποποιείο-συσκευαστήριο ελαιόλαδου

1/θ Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Λάλouxα 2014-2015

Είδαμε τη διαδικασία εμφιάλωσης του ελαιόλαδου, τα διαφορετικά προϊόντα που παράγει το συγκεκριμένο συσκευαστήριο με βάση το λάδι και τον καρπό της ελιάς και μας έκαναν ιδιαίτερη εντύπωση οι μυλόπετρες που υπήρχαν στον αύλειο χώρο του.

4. στον εκθεσιακό χώρο της ALPHA Τράπεζας στην πόλη του Ναυπλίου.

Παρακολουθήσαμε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικά με την μυθολογία και πως αυτή παρουσιάζεται μέσα από αντικείμενα και γενικότερα την τέχνη στην αρχαία και τη σύγχρονη Ελλάδα.

Ρωτήσαμε και μάθαμε περισσότερα για τους δύο θεούς που πρωταγωνίστησαν στο μύθο της ονοματολογίας της πόλης της Αθήνας.

Β' ΦΑΣΗ:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μελέτη περιβάλλοντος: Φυσικό περιβάλλον

9

Με τη βοήθεια του εποπτικού υλικού, των επισκέψεων που κάναμε και των συνεντεύξεων που πήραμε από επαγγελματίες που γνωρίζουν καλά την ελιά και τα προϊόντα της μάθαμε:

- Να ξεχωρίζουμε το δέντρο της ελιάς και τα χαρακτηριστικά του
- Τον τρόπο καλλιέργειας, τους εχθρούς της, τις διαφορετικές ποικιλίες
- Τα εργαλεία και τον τρόπο συγκομιδής και επεξεργασίας του καρπού για την εξαγωγή του ελαιόλαδου στους αρχαίους χρόνους, παλιά και σήμερα.
- Τα προϊόντα της: λάδι, σαπούνι, ελιές βρώσιμες, κρέμες και καλλυντικά, ξύλο και πυρήνα, φύλλα για την τροφή των ζώων.

Μέσα στο χώρο του Νηπιαγωγείου πειραματιστήκαμε και ανακαλύψαμε τις ιδιότητες του ελαιόλαδου και με αισθήσεις μας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του: ρευστό, πρασινοκίτρινο, έντονη μυρωδιά, εύγευστο, δε διαλύεται στο νερό και είναι ελαφρύτερο απ' αυτό.

Ανθρωπογενές περιβάλλον

ΙΣΤΟΡΙΑ

Δείξαμε στα παιδιά εικόνες με :

10

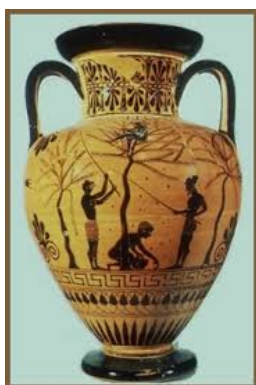
τα απολιθωμένα φύλλα ελιάς και τους καρπούς που βρέθηκαν σε αρχαιολογικές έρευνες που έγιναν στις Κυκλάδες και την Κρήτη,

Γραμμική γραφή Α

τις πινακίδες της Γραμμικής Β γραφής που ανακαλύφθηκαν στην Αρχαία Πύλο και υπάρχει το ιδεόγραμμα του δέντρου της ελιάς και του ελαιόλαδου

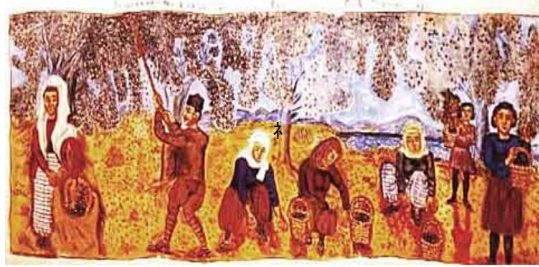
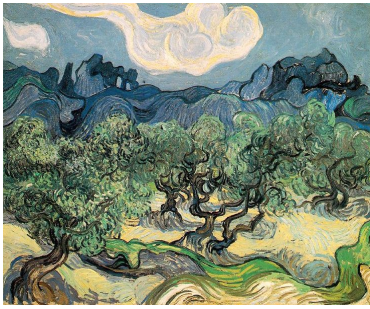

το μελανόμορφο αρχαίο αγγείο που αναπαριστά το μάζεμα της ελιάς

και αρχαία πιθάρια αποθήκευσης λαδιού.

την τοιχογραφία από το ανάκτορο της Κνωσού με τον περίφημο ελαιώνα

Έργα ζωγραφικής Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών.

Αναφέραμε επίσης το γεγονός ότι στην αρχαιότητα οι αθλητές πριν από τον αγώνα άλειψαν το σώμα τους με λάδι και τα κλαδιά της ελιάς γίνονταν στεφάνια για να στεφανώσουν τους νικητές των Ολυμπιακών Αγώνων.

Το λάδι χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται ακόμα σαν καλλυντικό και θεραπευτικό μέσο, για γερά μαλλιά, για τον πόνο των αυτιών, για εγκαύματα.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Διαβάσαμε στα παιδιά μύθους που αναφέρονται στην αρχαία Ελλάδα και τους δείξαμε σχετικές εικόνες μελανόμορφων αγγείων. Συγκεκριμένα το μύθο:

«η διαμάχη της Αθηνάς και του Ποσειδώνα»

«Αρισταίος ο προστάτης των ελαιοκαλλιεργητών»

«Η Ελαΐς, η Σπερνώ και η Οινώ»

«Η ελιά που φύτρωσε από το ρόπαλο του Ηρακλή»

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Το λάδι χρησιμοποιείται σε πολλά μυστήρια της Ορθόδοξης χριστιανικής Θρησκείας. Κάναμε αναφορά λοιπόν

- στο μυστήριο της βάπτισης, του χρίσματος και του ευχέλαιου,

- μιλήσαμε για το αναμμένο καντηλάκι στο εικονοστάσι και ανάψαμε και εμείς στην τάξη μας,

13

- για το κλαδί ελιάς που κρατούσε στο ράμφος του το περιστέρι και ο Νώε το θεώρησε καλό οινό μετά τον βιβλικό κατακλυσμό,
- για το Όρος των Ελαιών που προσευχήθηκε ο Χριστός πριν από τη Σταύρωσή του.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Αναφερόμαστε στη λεκάνη της Μεσογείου και το ιδιαίτερο κλίμα της που ευνοεί την καλλιέργεια του ελαιόδεντρου, βλέπουμε σχετικούς χάρτες στο διαδίκτυο.

Στη συνέχεια τα παιδιά με τη βοήθειά μας ονομάζουν και σημειώνουν ελαιοπαραγωγικά μέρη στο χάρτη της Ελλάδας μέσα στην αίθουσά μας.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Από τα ερωτηματολόγια που είχαμε μοιράσει συγκεντρώσαμε πολλές πληροφορίες σχετικές με την καθημερινή χρήση του ελαιόλαδου, τα ήθη και τα

έθιμα που σχετίζονται με αυτό το προϊόν, τους συμβολισμούς που έχουν αποδοθεί στο κλαδί της ελιάς, εκφράσεις, παροιμίες, αντικείμενα.

Πλυθήκαμε με σπιτικό και πράσινο σαπούνι, είδαμε φαναράκι και λυχνάρι, μάθαμε για το ξεμάτιασμα, για την προσφορά του πρώτου λαδιού στην εκκλησία για να το ευλογήσει ο παπάς και να ανάψει τα καντήλια. Εμείς λαδώσαμε και γυαλίσαμε τα πασχαλινά αυγά που βάψαμε και κρεμάσαμε κλαδί ελιάς στο πρωτομαγιάτικο στεφάνι μας.

ΜΕΣΟΓΙΑΚΗ-ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Σε συνεννόηση με τους γονείς τα παιδιά έφαγαν πρωινό που περιελάμβανε ψωμί με λάδι και ρίγανη, ελιές, λαδοκούλουρα, παξιμάδια λαδιού, ελιόψωμα. Το ίδιο επαναλάβαμε και κατά την επίσκεψή μας στο ελαιουργείο και όταν μιλήσαμε για τη μεγάλη Σαρακοστή και τη μεσογειακή διατροφή.

Με κάθε ευκαιρία που μας δινόταν μαγειρεύαμε, τρώγαμε, ζυμώναμε, πλάθαμε, δημιουργούσαμε με βασικό συστατικό το ελαιόλαδο.

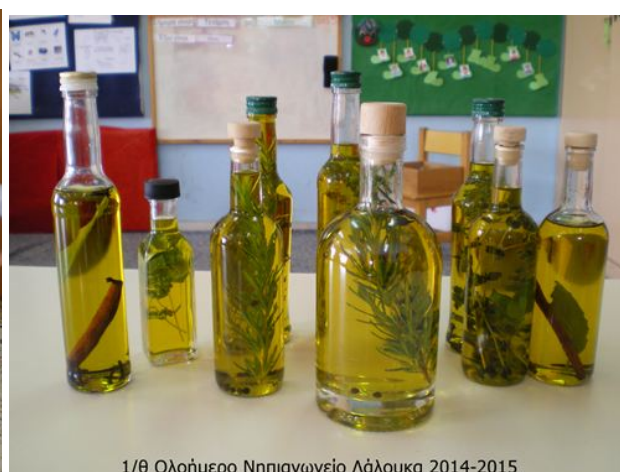

Γνωρίζουμε πλέον τι πρέπει και τι δεν πρέπει σχετικά με τη διατροφή μας.

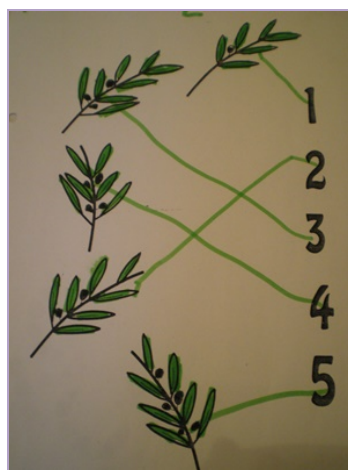
Φτιάξαμε αρωματικό λαδάκι με διάφορα μπαχαρικά και βότανα

Μαθηματικά

- ασχοληθήκαμε με χωροχρονικές έννοιες (πάνω - κάτω, μέσα - έξω, κοντά - μακριά, γύρω - γύρω, ανάμεσα, απέναντι, στο πλάι),
- συγκρίσεις μεγεθών, ποσοτήτων (μικρό - μεγάλο, λίγο - πολύ, βαθύ - ρηχό, φαρδύ - στενό, μισό - ολόκληρο)
- ομαδοποιήσεις με ένα και δύο κριτήρια (χρώμα και μέγεθος),
- ταξινομήσεις από το μικρότερο στο μεγαλύτερο και αντίστροφα
- αντιστοιχίσεις ένα προς ένα, ένα προς δύο κλπ
- δουλέψαμε με πίνακες διπλής εισόδου,
- απαριθμήσαμε,
- συμπληρώσαμε φύλλα εργασίας.

17

Δημιουργία και Έκφραση

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

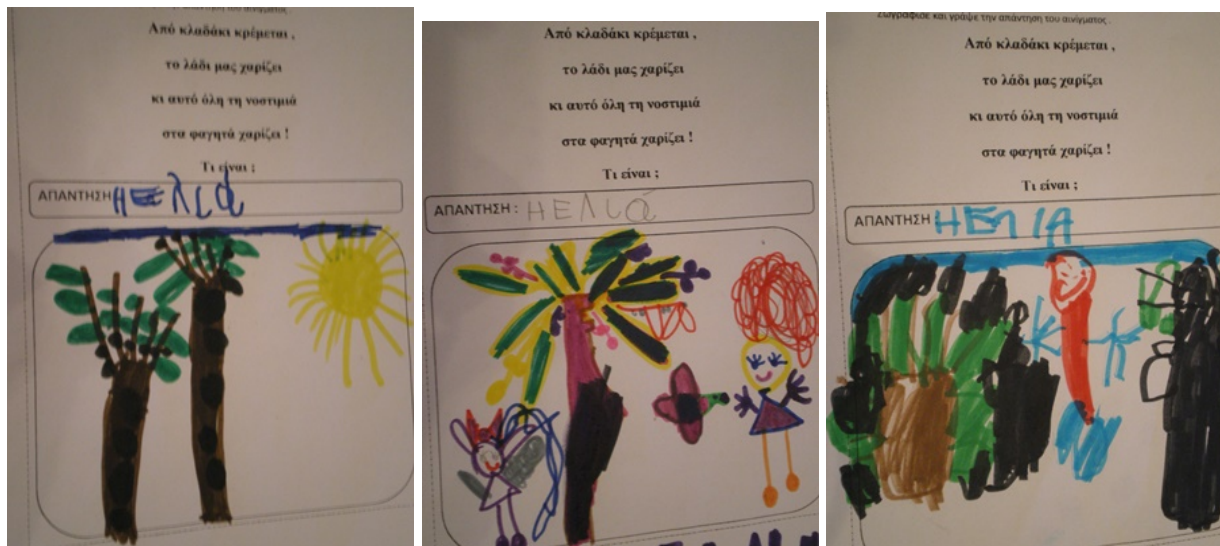
Ζωγραφίσαμε τις εντυπώσεις μας από την επίσκεψη στο ελαιουργείο

Το μύθο της Αθηνάς και του Ποσειδώνα

Το παραμύθι της ελιάς

Αινίγματα

Τα σχετικά ποιήματα του Κ. Παλαμά και του Ι. Πολέμη

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΟΜΑΔΙΚΟ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΟΛΑΖ

Ζωγραφίσαμε, κόψαμε, κολλήσαμε, τσαλακώσαμε, στρίψαμε

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΑΚΕΤΑΣ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΕΝΣΙΛ, ΤΥΠΩΜΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΣΕ ΠΗΛΟ

Πλάθουμε, ζωγραφίζουμε με λαδοπαστέλ, κατασκευάζουμε κότινο.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Δραματοποιούμε το μύθο της Αθηνάς και του Ποσειδώνα

Αναπαριστούμε:

- το μεγάλωμα των δέντρων,
- ζωγραφικούς πίνακες,
- τις γεωργικές εργασίες.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μάθαμε στα παιδιά να τραγουδούν το τραγούδι:

«Δεντράκι ευλογημένο»,

«Δυο σταγόνες λάδι δυο σταγόνες ξύδι» του Γ.Σακελλαρίδη, το οποίο επεξεργαζόμαστε ρυθμικά με τα μουσικά όργανα,

και το ρυθμικό ποίημα: «με το χάραμα γοργοί ξεκινούν οι γεωργοί...» το οποίο συνοδεύαμε με τις ανάλογες κινήσεις.

Ακούν τα παραδοσιακά τραγούδια: «Πέρα στους πέρα κάμπους» και «Της ελιάς τα φυλλαράκια».

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Παίξαμε πολλά ομαδικά και μουσικοκινητικά παιχνίδια, πήραμε μέρος σε «ολυμπιακούς αγώνες» και όπως ήταν φυσικό στεφθήκαμε όλοι ολυμπιονίκες.

Πληροφορική

Τα παιδιά μαθαίνουν τα βασικά μέρη του υπολογιστή (οθόνη, πληκτρολόγιο, ποντίκι, εκτυπωτής).

Εξοικειώνονται με το ποντίκι (πρόγραμμα ζωγραφικής), και με το πληκτρολόγιο (βρίσκουμε πάνω σ' αυτό το γράμμα «Ε», πληκτρολογούμε το αλφαβητάρι της ελιάς, λέξεις που ξεκινούν με το γράμμα «Ε»)

Αναζητάμε και βρίσκουμε πληροφορίες στο διαδίκτυο, εκτυπώνουμε εικόνες και ζωγραφικούς πίνακες.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η χρονική διάρκεια του περιβαλλοντικού προγράμματος ήταν τρεις μήνες. Επεξεργαστήκαμε το θέμα συστηματικά στην αρχή, ξεκινώντας το μήνα Νοέμβριο και επανερχόμασταν σε αυτό ανά τακτά χρονικά διαστήματα και κάθε φορά που άλλα θέματά μας σχετίζονταν άμεσα μαζί του (ανθρώπινο σώμα, αισθήσεις, Σαρακοστή, μεσογειακή διατροφή, ολυμπιακοί αγώνες).

Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε χωρίς να παρουσιαστεί κανένα πρόβλημα και μπορούμε να ισχυριστούμε με βεβαιότητα πως οι αρχικοί στόχοι του επιτεύχθηκαν.

Αξιοποιήσαμε καινοτόμους τρόπους διδασκαλίας και διδακτικής προσέγγισης, την ευελιξία στη διδακτική πράξη, καθώς και τα εποπτικά μέσα και την υλικοτεχνική υποδομή που είχαμε στη διάθεσή μας. Προσπαθήσαμε να λειτουργήσουμε με τέτοιο τρόπο ώστε η εφαρμογή των δράσεων να έχει ενδιαφέρον, τα παιδιά να εμπλακούν οικειοθελώς και ενεργητικά στη μαθησιακή διαδικασία και να ευαισθητοποιηθούν πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα, τα οποία έχουν και άλλες προεκτάσεις όπως στην υγεία, την κοινωνία και την οικονομία και το καταφέραμε.

Τα παιδιά οδηγήθηκαν στη γνώση και τη μάθηση με τρόπο ενεργητικό και βιωματικό. Κατανόησαν ότι ο ρόλος του καθενός από εμάς, τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρύτερο επίπεδο, είναι σημαντικός και με τις πράξεις μας, τον τρόπο ζωής μας, τις συνήθειές μας, μπορούμε να συμβάλλουμε σε ένα καλύτερο περιβάλλον, μια καλύτερη κοινωνία, ένα καλύτερο μέλλον για όλους.

Απόκτησαν κοινωνική εμπειρία, θετικές στάσεις απέναντι στο φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν, ένιωσαν σεβασμό για την ανθρώπινη εργασία και τις συνθήκες δουλειάς των γεωργών, υγιείς διατροφικές συνήθειες καθώς και μια ευρύτερη περιβαλλοντική και οικολογική συνείδηση.

ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ- ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ **ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ**

❖ Με την ανάληψη του περιβαλλοντικού προγράμματος και την επιλογή του θέματος το νηπιαγωγείο μας εντάχθηκε στο Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «ΕΛΙΑ» που συντονίζει το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλαμάτας και στο Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Τα τοπικά προϊόντα σε μια κοινωνία αειφορίας» που συντονίζει το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κρεσσένων.

❖ Έγινε παρουσίαση του προγράμματός μας στο τριήμερο σεμινάριο που διοργανώθηκε από το Κ.Π.Ε. Καλαμάτας στις 15 έως και 17 Μαΐου 2015.

❖ Στην αποχαιρετιστήρια γιορτή του Νηπιαγωγείου μας μοιράσαμε στους προσκεκλημένους ελαιόλαδο αρωματισμένο με βότανα

❖ Υπήρξε και έκθεση των έργων των παιδιών.

❖ Ευχαριστούμε τους γονείς και κηδεμόνες των παιδιών για τη συνεργασία και τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση του προγράμματος και κυρίως για την εμπλοκή τους σε όλη τη διαδικασία της έρευνας και της συλλογής των πληροφοριών.

❖ Την τοπική κοινωνία και τους «ΑΦΟΙ Φάκλαρη» για την υποδοχή και την ξενάγηση που μας πρόσφεραν στο ελαιουργείο και το τυποποιείο - συσκευαστήριο τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Υ.Π.Ε.Π.Θ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2006), «Οδηγός Νηπιαγωγού, Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης», ΟΕΔΒΑ
- Υ.Π.Ε.Π.Θ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003), Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (Δ.Ε.Π.Π.Σ.), Αθήνα.
- Χρυσ αφίδης, Κ. (2009), Διαθεματική προσέγγιση της γνώσης, Δίπτυχο, Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2000), Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση, εκδ. Γρηγόρης, Αθήνα
- Ματσαγγούρας, Η. (2002), Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Γνώση, εκδ. Γρηγόρης
- Περιοδικό Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, εκδ. Δίπτυχο, Αθήνα.
- Περιοδικό Δημιουργικό Εργαστήρι, εκδ. Δίπτυχο, Αθήνα.
- Φραγκιά, Μ., Το Αλφαβητάρι της φύσης, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Καθημερινές Διαθεματικές Δραστηριότητες για το Νηπιαγωγείο, Εκδόσεις Δίπτυχο.
- Αναγνωστόπουλος Β(1995), Από τη λαϊκή μας παράδοση.Παροιμίες, ευχές, σοφά λόγια, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα
- Σακελλαρίδης Γ. (1996), Όταν το τραγούδι συναντά το παιχνίδι, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Δεσύπρη Ε., (2007), Γνωρίζω την ελιά, εκδόσεις Παπαδόπουλος, Αθήνα.
- Λ.Κρούπη-Ζήση,(2005), 11 Σχέδια εργασίας από Νηπιαγωγεία της Ευέλικτης Ζώνης, εκδόσεις Μορφωτική εστία Καλαμαριάς, Λαμία.
- Ηλιάσκου, Β. – Δαλματσού-Ζερβουδάκη, Κ. – Καρπουζοπούλου, Η. (2008), Καρποί της γης από τη Μεσογειακή Διατροφή, σταφύλι-ελιά-σιτάρι, εκδ. ΚΕΔΡΟΣ
- Ζαραμπούκα, Σ. (1981), Μυθολογία 4, ο Ερμής, ο Πλούτωνας, η Περσεφόνη, η Δήμητρα και ο Διόνυσος, εκδ. ΚΕΔΡΟΣ
- Ζαραμπούκα, Σ. (1980), Μυθολογία 3, η Αθηνά, ο Ποσειδώνας, ο Απόλλωνας και η Άρτεμη, εκδ. ΚΕΔΡΟΣ
- Ιωαννίδου Α. (2003), Δημιουργική μαγειρική για παιδιά και νέους . Η τροφή και η γαστρονομία, εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα.
- Ελύτης Ο. (2002) Ποίηση, εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα

- Ρουγγέρη, Κ. (2004), Ηρακλής, ο ιδρυτής των Ολυμπιακών Αγώνων, εκδ. Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα
- Μωραΐτη Τζένη - Διανέλλου Γλυκερία, Τι θέμα να διαλέξω το χρόνο για να τρέξω, εκδ. ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
- Μαστρομιχαλάκη, Α. - Βούκανου, Μ. (2007), Παιχνιδομαγειρέματα, εκδ. ΑΚΡΙΤΑΣ-ΠΑΙΔΙΚΑ,
- Τζαβάρα Κατερίνα, Μαγικές διαδρομές στη τέχνη, 2 τόμοι: ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ, εκδόσεις Βιβλιοδιάπλους, Θεσσαλονίκη 2010.
- Νίκη Κάντζου, Ο Ντεντέκτιβ της Τέχνης, εκδ. ΔΙΠΤΥΧΟ, Αθήνα 2011
- Λ.Κρούπη-Ζήση,(2005), 11 Σχέδια εργασίας από Νηπιαγωγεία της Ευέλικτης Ζώνης, εκδόσεις Μορφωτική εστία Καλαμαριάς, Λαμία.
- Καμαράτου-Γιαλλούση, Ει., Η σοφή Ελιά, εκδ. Μικρή Μίλητος
- Γκόντουιν, Σ. (2003), Φυτρώνει, φυτρώνει ο σπόρος, εκδ. Πατάκη, Αθήνα
- Διαδίκτυο